

Αρχική σελίδα>Νομοθεσία και νομολογία>Εθνική νομοθεσία

Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

γερμανικά

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες

Swipe to change

Εθνική νομοθεσία

Γερμανία

Η παρούσα σελίδα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έννομη τάξη της Γερμανίας.

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι ένα δημοκρατικό, ομοσπονδιακό και κοινωνικό συνταγματικό κράτος. Μαζί με τα βασικά δικαιώματα, οι αρχές του δημοκρατικού, ομοσπονδιακού και κοινωνικού συνταγματικού κράτους αποτελούν τον απαραίτητο πυρήνα του γερμανικού Συντάγματος, του οποίου την τήρηση διασφαλίζει το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο.

Πηγές δικαίου

Βάση όλων των πηγών δικαίου είναι το γερμανικό Σύνταγμα, ο Βασικός Νόμος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (Βασικός Νόμος - **Grundgesetz**), ο οποίος:

θεσπίζει τη θεμελιώδη δομή και τις βασικές διαρθρωτικές αρχές του κράτους και των ανώτερων **οργάνων** του καθορίζει τις αρχές βάσει των οποίων διεξάγονται οι εκλογές του Bundestag (η γερμανική ομοσπονδιακή βουλή) παρέχει τη βάση για το καθεστώς και τα δικαιώματα των ελεύθερα εκλεγμένων βουλευτών του Bundestag περιγράφει τον τρόπο οργάνωσης και διεξαγωγής των εργασιών του Bundestag.

Είδη νομικών πράξεων - περιγραφή

Οι κύριες **γραπτές πηγές** του γερμανικού εγχώριου δικαίου είναι ο Βασικός Νόμος, οι νόμοι, τα νομοθετικά διατάγματα και οι εσωτερικοί κανονισμοί.

Επιπλέον, υπάρχουν **άγραφες πηγές** του δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των γενικών αρχών που κατοχυρώνονται στο διεθνές δίκαιο, του εθιμικού δικαίου και της νομολογίας (ιδίως οι αποφάσεις του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου).

Η Γερμανία είναι ένα ομοσπονδιακό κράτος αποτελούμενο από 16 ομόσπονδα κρατίδια – τα Länder. Ως εκ τούτου, υπάρχουν **ομοσπονδιακοί νόμοι** οι οποίοι ισχύουν σε ολόκληρη την επικράτεια της Ομοσπονδίας και **νόμοι των ομοσπονδιακών κρατιδίων** οι οποίοι ισχύουν μόνον στο συγκεκριμένο ομοσπονδιακό κρατίδιο. Κάθε ομοσπονδιακό κρατίδιο διαθέτει δικό του σύνταγμα και, εντός του νομικού πλαισίου που θεσπίζει ο Βασικός Νόμος, έχει επίσης την εξουσία να θεσπίζει νόμους, καθώς και νομοθετικά διατάγματα και εσωτερικούς κανονισμούς.

Οι **νομοθετικές αρμοδιότητες** της Ομοσπονδίας και των Länder ρυθμίζονται αναλυτικά στον Βασικό Νόμο. Τα άρθρα 71 έως 74 απαριθμούν τις νομοθετικές εξουσίες της Ομοσπονδίας. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, αρμόδια είναι τα Länder.

Αποκλειστική νομοθετική εξουσία της Ομοσπονδίας

Σε τομείς οι οποίοι υπάγονται στην αποκλειστική νομοθετική εξουσία της Ομοσπονδίας, τα Länder έχουν μόνον την εξουσία να θεσπίζουν νομοθεσία όταν εξουσιοδοτούνται ρητά για τον σκοπό αυτό από ομοσπονδιακό νόμο (άρθρο 71 του Βασικού Νόμου).

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του Βασικού Νόμου, η Ομοσπονδία διαθέτει αποκλειστική νομοθετική εξουσία στους ακόλουθους **τομείς** (μεταξύ άλλων): όλα τα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνα (συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του άμαχου πληθυσμού), ιθαγένεια, ελεύθερη κυκλοφορία, διαβατήρια, εγγραφή διαμονής και ταυτότητας, εισερχόμενη και εξερχόμενη μετανάστευση και έκδοση, νόμισμα και χρήμα, ενότητα του τελωνειακού και εμπορικού χώρου, αεροπορικές μεταφορές, συνεργασία μεταξύ της Ομοσπονδίας και των Länder όσον αφορά το ποινικό έργο της αστυνομίας, και νόμος σχετικά με τα όπλα και τις εκρηκτικές ύλες.

Συντρέχουσες νομοθετικές αρμοδιότητες

Σε τομείς οι οποίοι υπάγονται σε συντρέχουσα νομοθετική αρμοδιότητα, τα Länder δικαιούνται να θεσπίσουν νόμους, υπό το όρο και στον βαθμό που η Ομοσπονδία δεν ασκεί τις νομοθετικές εξουσίες της στον ίδιο τομέα (άρθρο 72 του Βασικού Νόμου). Οι **τομείς** του δικαίου οι οποίοι υπάγονται στη συντρέχουσα νομοθετική αρμοδιότητα περιλαμβάνουν το αστικό και το ποινικό δίκαιο, τη νομοθεσία της οδικής κυκλοφορίας καθώς και τη νομοθεσία στον τομέα του συνεταιρίζεσθαι, τη νομοθεσία σχετικά με τη διαμονή και την εγκατάσταση αλλοδαπών υπηκόων, τη νομοθεσία που αφορά οικονομικά θέματα, τη νομοθεσία για την απασχόληση και ορισμένες πτυχές της προστασίας του καταναλωτή. Όσον αφορά ορισμένα θέματα που απαριθμούνται στο άρθρο 74 του Βασικού Νόμου ως υπαγόμενα στο πεδίο της συντρέχουσας νομοθετικής εξουσίας, η Ομοσπονδία δικαιούται να θεσπίσει νόμους μόνον εφόσον και στον βαθμό που η καθιέρωση ισοδύναμων συνθηκών διαβίωσης σε ολόκληρη την ομοσπονδιακή επικράτεια ή η διατήρηση νομικής ή οικονομικής ενότητας καθιστούν την ομοσπονδιακή ρύθμιση αναγκαία για το εθνικό συμφέρον.

Οι νόμοι των ομόσπονδων κρατιδίων δεν πρέπει να βρίσκονται σε σύγκρουση με τους ομοσπονδιακούς νόμους. Το άρθρο 31 του Βασικού Νόμου ορίζει ότι **«η ομοσπονδιακή νομοθεσία υπερέχει της νομοθεσίας των ομόσπονδων κρατιδίων»**. Η αρχή αυτή εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το ιεραρχικό καθεστώς των συγκρουόμενων κανόνων δικαίου. Έτσι, για παράδειγμα, ένας ομοσπονδιακός νόμος υπερισχύει του συντάγματος ενός ομόσπονδου κρατιδίου.

Ιεραρχία κανόνων δικαίου

Ο Βασικός Νόμος βρίσκεται στην κορυφή της ιεραρχίας των εγχώριων κανόνων δικαίου. Είναι ανώτερος όλων των άλλων πηγών εγχώριου δικαίου και, όντας το Σύνταγμα, είναι η πράξη από την οποία εξαρτάται ολόκληρη η γερμανική έννομη τάξη. Κάθε νομική διάταξη που θεσπίζεται στη Γερμανία πρέπει να είναι συμβατή με τον Βασικό Νόμο από άποψη τόσο τύπου όσο και ουσίας. Για τον σκοπό αυτό, το άρθρο 20 παράγραφος 3 του Βασικού Νόμου προσδιορίζει ότι η νομοθετική εξουσία δεσμεύεται από τη συνταγματική τάξη, η δε εκτελεστική και δικαστική εξουσία από τον νόμο και τη δικαιοσύνη. Επιπλέον, η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική εξουσία δεσμεύονται ειδικότερα από τα βασικά δικαιώματα που θεσπίζονται στα άρθρα 1 έως 19 του Βασικού Νόμου, τα οποία αποτελούν άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο (άρθρο 1 παράγραφος 3). **Η υπεροχή του Βασικού Νόμου** διαφυλάσσεται σε τελικό βαθμό από το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο.

Το άρθρο 79 παράγραφος 2 ορίζει ότι ο Βασικός Νόμος μπορεί να **τροποποιηθεί** μόνον με πλειοψηφία των δύο τρίτων των βουλευτών του Bundestag και των δύο τρίτων των ψήφων στο Bundesrat (ομοσπονδιακό συμβούλιο), το οποίο είναι το όργανο μέσω του οποίου τα Länder συμμετέχουν στη θέσπιση νομοθεσίας και στη διοίκηση της Ομοσπονδίας καθώς και σε θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ορισμένα βασικά στοιχεία του Βασικού Νόμου – δηλαδή η διαίρεση της Ομοσπονδίας σε Länder, η κατ' αρχήν συμμετοχή τους στη νομοθετική διαδικασία και οι αρχές που θεσπίζονται στα άρθρα 1 και 20– δεν είναι δυνατόν να τροποποιηθούν (άρθρο 79 παράγραφος 3).

Οι γενικοί κανόνες του **διεθνούς δικαίου** κατατάσσονται κάτω από το Σύνταγμα, αλλά πάνω από τους νόμους της Ομοσπονδίας και των Länder. Ο Βασικός Νόμος ορίζει ρητά ότι οι γενικοί αυτοί κανόνες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ομοσπονδιακής νομοθεσίας, ότι υπερέχουν της εν λόγω νομοθεσίας και ότι δημιουργούν άμεσα δικαιώματα και υποχρεώσεις για τους κατοίκους της ομοσπονδιακής επικράτειας (άρθρο 25). Αυτοί οι γενικοί κανόνες του διεθνούς δικαίου, οι οποίοι παράγουν έννομες συνέπειες για τα άτομα (δηλαδή δεν είναι κανόνες που αφορούν μόνον το κράτος) περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την εγγύηση προσήκουσας μορφής έννομης προστασίας για τους αλλοδαπούς ή την «αρχή της ειδικότητας», σύμφωνα με την οποία οι ποινικές διαδικασίες υπάγονται στους όρους της άδειας έκδοσης του εκδίδοντος αλλοδαπού κράτους.

Οι **νόμοι** κατατάσσονται κάτω από το Σύνταγμα. Οι νομοθετικές εξουσίες της Ομοσπονδίας σε σχέση με τα Länder απαριθμούνται αναλυτικά στον Βασικό Νόμο (άρθρα 71-74). Οι νόμοι ψηφίζονται από το Bundestag σε σύμπραξη με το Bundesrat. Νομοσχέδια μπορούν να υποβληθούν στο **Bundestag** από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, από το Bundesrat ή από τους βουλευτές του Bundestag (από κοινοβουλευτική ομάδα ή από το 5% των μελών του). Ο Βασικός Νόμος προσδιορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες η τελική έγκριση ενός νόμου από το Bundestag απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη του **Bundesrat** (επί του παρόντος –σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται από το **Bundesrat** στον δικτυακό τόπο του– περίπου 45% του συνόλου των νόμων). Όσον αφορά τους υπόλοιπους νόμους που θεσπίζονται από το Bundestag, το Bundesrat μπορεί να προβάλλει αντιρρήσεις κατά νομοσχεδίου, τις οποίες το Bundestag μπορεί να απορρίψει. Εάν υπάρχει διχογνωμία μεταξύ του Bundestag και του Bundesrat, είναι δυνατόν να συγκληθεί μια κοινή επιτροπή για την εξέταση των νομοσχεδίων (η λεγόμενη Επιτροπή Διαμεσολάβησης), η οποία απαρτίζεται από ίσο αριθμό μελών από το Bundestag και το Bundesrat (επί του παρόντος 16 μέλη από το καθένα). Καθήκον της Επιτροπής Διαμεσολάβησης είναι η επεξεργασία προτάσεων για την επίτευξη ομοφωνίας, παρότι δεν μπορεί να λάβει η ίδια αποφάσεις για λογαριασμό του Bundestag και του Bundesrat.

Τα **νομοθετικά διατάγματα** βρίσκονται ιεραρχικά κάτω από τους νόμους και μπορούν να εκδοθούν από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, έναν ομοσπονδιακό υπουργό ή τις κυβερνήσεις των ομόσπονδων κρατιδίων. Οι **εσωτερικοί κανονισμοί** κατατάσσονται κάτω από τα νομοθετικά διατάγματα και μπορούν να εκδοθούν από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (π.χ. μια δημοτική αρχή).

Θεσμικό πλαίσιο

Όργανα αρμόδια για τη θέσπιση νομικών κανόνων

Οι **γερμανικοί νόμοι** καταρτίζονται από τα κοινοβούλια της χώρας. Το Bundestag είναι, επομένως, το σημαντικότερο νομοθετικό όργανο. Αποφασίζει για όλους τους νόμους που υπάγονται στο πεδίο αρμοδιότητας της γερμανικής Ομοσπονδίας στο πλαίσιο μιας νομοθετικής διαδικασίας η οποία απαιτεί επίσης τη συμμετοχή του Bundesrat.

Το Bundesrat, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και οι βουλευτές και οι κοινοβουλευτικές ομάδες του Bundestag δικαιούνται να υποβάλουν νέα ή αναθεωρημένα νομοθετήματα στο Bundestag ως **νομοσχέδια**. Τα εν λόγω νομοσχέδια εξετάζονται, συζητούνται και ψηφίζονται στη Βουλή, σύμφωνα με αναλυτικά προβλεπόμενη διαδικασία.

Βάσει του ομοσπονδιακού συστήματος της Γερμανίας, τα Länder διαθέτουν σημαντικό μερίδιο από τις εξουσίες του κράτους και, ως εκ τούτου, το Bundesrat συμμετέχει επίσης στη θέσπιση των νόμων. **Όλες οι πράξεις υποβάλλονται στο Bundesrat για ψηφοφορία** και –ανάλογα με τη φύση της προτεινόμενης νομοθεσίας– αυτό μπορεί ακόμη και να προκαλέσει την απόρριψη ορισμένων προτάσεων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε τον δικτυακό τόπο του **Bundestag**.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Έγκριση νομοθεσίας

Τα περισσότερα νομοσχέδια και τα θέματα προς συζήτηση καταρτίζονται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Ως κεντρικό επίπεδο της εκτελεστικής εξουσίας, διαθέτει μεγαλύτερη πείρα στην εφαρμογή της νομοθεσίας καθώς και άμεση γνώση των τομέων για τους οποίους απαιτούνται στην πράξη νέες κανονιστικές διατάξεις.

Ωστόσο, δεν δικαιούται μόνον η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, αλλά και το Bundesrat και οι βουλευτές του γερμανικού Bundestag να **δρομολογήσουν τα νομοσχέδια** τα οποία γίνονται οι νέες νομικές πράξεις.

Πρωτοβουλίες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης ή του Bundesrat

Εάν η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επιθυμεί να τροποποιήσει ή να υποβάλει έναν νόμο, ο ομοσπονδιακός Καγκελάριος πρέπει αρχικά να παραπέμψει το νομοσχέδιο στο **Bundesrat**.

Κατά κανόνα, το Bundesrat διαθέτει προθεσμία 6 εβδομάδων για να υποβάλει τα σχόλιά του επί του νομοσχεδίου, στα οποία η κυβέρνηση μπορεί να απαντήσει με τη σειρά της με γραπτή δήλωση. Ο ομοσπονδιακός Καγκελάριος διαβιβάζει στη συνέχεια το νομοσχέδιο στο Bundestag με τα σχόλια του Bundesrat. Εξαιρέση στη διαδικασία αυτή αποτελεί **το σχέδιο νόμου του προϋπολογισμού**, το οποίο διαβιβάζεται ταυτόχρονα στο Bundesrat και στο Bundestag.

Παρόμοια διαδικασία εφαρμόζεται όταν υποβάλλονται νομοθετικές πρωτοβουλίες από το Bundesrat. Όταν η πλειοψηφία των μελών του Bundesrat ψηφίσει υπέρ ενός νομοσχεδίου, αυτό διαβιβάζεται πρώτα στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση, η οποία επισυνάπτει σε αυτό τα σχόλιά της, συνήθως εντός προθεσμίας 6 εβδομάδων, και στη συνέχεια διαβιβάζεται στο Bundestag.

Πρωτοβουλίες των βουλευτών του Bundestag

Σχέδια νόμων μπορούν επίσης να δρομολογηθούν από μέλη του Bundestag, και στην περίπτωση αυτή πρέπει να υποστηρίζονται είτε από **τουλάχιστον 1 από τις κοινοβουλευτικές ομάδες** είτε από **τουλάχιστον 5% των βουλευτών του Bundestag**.

Τα νομοσχέδια που υποβάλλονται με τον τρόπο αυτό δεν χρειάζεται να υποβληθούν πρώτα στο Bundesrat. Για τον λόγο αυτό, η κυβέρνηση μεριμνά ενίοτε ώστε ιδιαίτερα **επείγοντα νομοσχέδια** να υποβάλλονται από τις κοινοβουλευτικές ομάδες της στο Bundestag.

Διανομή εγγράφων

Πριν από τη συζήτηση ενός νομοσχεδίου στο Bundestag, αυτό πρέπει να παραπεμφθεί αρχικά στον Πρόεδρο του Bundestag, και έπειτα να καταχωρηθεί και να τυπωθεί από τη Διοίκηση.

Στη συνέχεια διανέμεται σε όλους τους βουλευτές του Bundestag και στα μέλη του Bundesrat καθώς και στα ομοσπονδιακά υπουργεία, ως έγγραφο του Bundestag.

Μόλις το νομοσχέδιο ενταχθεί στην **ημερήσια διάταξη της ολομέλειας**, το πρώτο στάδιο της υποβολής του στο κοινοβούλιο ολοκληρώνεται. Στη συνέχεια, μπορεί να **υποβληθεί επίσημα** στο δημόσιο βήμα διαλόγου του Bundestag.

Τρεις αναγνώσεις στην ολομέλεια

Κατά κανόνα, τα νομοσχέδια συζητούνται 3 φορές στην ολομέλεια του Bundestag – οι συζητήσεις αυτές είναι γνωστές ως αναγνώσεις.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης ανάγνωσης, πραγματοποιείται συζήτηση μόνον εάν κάτι τέτοιο έχει συμφωνηθεί από το Συμβούλιο των Πρεσβυτέρων (ένα ειδικό εκτελεστικό όργανο του Bundestag) ή ζητηθεί από μία από τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Ως επί το πλείστον, αυτό συμβαίνει όταν τα νομοθετικά σχέδια είναι ιδιαίτερα αμφιλεγόμενα ή εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το κοινό.

Κύριος στόχος της πρώτης ανάγνωσης είναι ο **ορισμός μίας ή περισσότερων επιτροπών** για να εξετάσουν το νομοσχέδιο και να το προετοιμάσουν για τη δεύτερη ανάγνωση. Αυτό γίνεται βάσει συστάσεων που διατυπώνονται από το Συμβούλιο των Πρεσβυτέρων.

Εάν ορισθούν περισσότερες επιτροπές, η γενική αρμοδιότητα για τις συζητήσεις επί του θέματος ανατίθεται σε μία επιτροπή, η οποία είναι επίσης υπεύθυνη για την υποβολή του νομοσχεδίου στο Κοινοβούλιο. Οι άλλες επιτροπές γνωμοδοτούν σχετικά με το νομοσχέδιο.

Νομοθετικό έργο στις επιτροπές

Το **αναλυτικό νομοθετικό έργο** λαμβάνει χώρα στις μόνιμες επιτροπές, οι οποίες περιλαμβάνουν μέλη από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Τα μέλη της επιτροπής εξοικειώνονται με το υλικό και το συζητούν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών τους. Μπορούν επίσης να προσκαλέσουν εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων σε δημόσιες ακροάσεις.

Παράλληλα με το έργο που πραγματοποιείται από τις επιτροπές, οι κοινοβουλευτικές ομάδες σχηματίζουν **ομάδες εργασίας**, στις οποίες εξετάζουν τα σχετικά θέματα και καθορίζουν τις θέσεις τους.

Δεν είναι ασυνήθιστο να δημιουργηθούν γέφυρες μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων στις επιτροπές. Τα περισσότερα νομοσχέδια αναθεωρούνται σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό ως αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης.

Μετά τη λήξη των συζητήσεων, η αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή για το νομοσχέδιο **υποβάλλει στην ολομέλεια έκθεση** σχετικά με την πορεία και τα αποτελέσματα των συζητήσεών της. Η απόφαση που εισηγείται αποτελεί τη βάση για τη δεύτερη ανάγνωση, η οποία πραγματοποιείται πλέον στην ολομέλεια.

Συζήτηση κατά τη δεύτερη ανάγνωση

Πριν από τη δεύτερη ανάγνωση, όλοι οι βουλευτές λαμβάνουν τη δημοσιευμένη **σύσταση απόφασης** σε έντυπη μορφή. Επομένως, είναι καλά προετοιμασμένοι για τη συζήτηση. Οι κοινοβουλευτικές ομάδες συντονίζουν επίσης τις θέσεις τους και πάλι σε εσωτερικές συνεδριάσεις πριν από τη συζήτηση, προκειμένου να παρουσιάσουν ενιαίο μέτωπο στη δημόσια δεύτερη ανάγνωση.

Μετά τη γενική συζήτηση, όλες οι διατάξεις που περιέχονται στο νομοσχέδιο μπορούν να εξετασθούν μεμονωμένα. Ωστόσο, κατά κανόνα, η ολομέλεια προβαίνει σε ψηφοφορία επί του νομοσχεδίου στο σύνολό του.

Οποιοσδήποτε βουλευτής του Bundestag μπορεί να καταθέσει **προτάσεις τροπολογιών**, οι οποίες στη συνέχεια εξετάζονται αμέσως στην ολομέλεια. Εάν η ολομέλεια εγκρίνει τροπολογίες, η νέα έκδοση του νομοσχεδίου πρέπει καταρχάς να τυπωθεί και να διανεμηθεί. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή μπορεί να συντομευθεί με τη συγκατάθεση των δύο τρίτων των παρόντων βουλευτών. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η άμεση έναρξη της τρίτης ανάγνωσης.

Ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της τρίτης ανάγνωσης

Μια ακόμη συζήτηση πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της τρίτης ανάγνωσης, μόνον εάν κάτι τέτοιο ζητηθεί από μια κοινοβουλευτική ομάδα ή από τουλάχιστον το 5% των βουλευτών του Bundestag.

Προτάσεις τροπολογιών δεν επιτρέπεται πλέον να κατατεθούν από μεμονωμένους βουλευτές στο παρόν στάδιο, αλλά μόνον από κάποια από τις κοινοβουλευτικές ομάδες ή από το 5% των βουλευτών του Bundestag. Επιπλέον, προτάσεις μπορούν να κατατεθούν μόνον σχετικά με τροπολογίες που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια της δεύτερης ανάγνωσης.

Η τελική ψηφοφορία πραγματοποιείται στο τέλος της τρίτης ανάγνωσης. Όταν ο Πρόεδρος του Bundestag ζητεί τις ψήφους υπέρ του νομοσχεδίου, τις ψήφους κατά και τις αποχές, οι βουλευτές σηκώνονται από τις θέσεις τους για να απαντήσουν.

Μόλις το νομοσχέδιο εξασφαλίσει την αναγκαία πλειοψηφία στην ολομέλεια του Bundestag, διαβιβάζεται στο Bundesrat ως πράξη.

Σύμφωνη γνώμη του Bundesrat

Μέσω του Bundesrat, τα Länder συμμετέχουν στη διαμόρφωση κάθε νομοθετήματος. Για τον σκοπό αυτό, τα δικαιώματα συμμετοχής του Bundesrat στη νομοθετική διαδικασία καθορίζονται με σαφήνεια.

Το Bundesrat δεν μπορεί να τροποποιήσει μια πράξη η οποία έχει εγκριθεί από το Bundestag. Ωστόσο, εάν δεν παράσχει τη σύμφωνη γνώμη του σε μια πράξη, μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της **Επιτροπής Διαμεσολάβησης**. Η Επιτροπή Διαμεσολάβησης περιλαμβάνει ίσο αριθμό μελών από το Bundestag και το Bundesrat.

Για ορισμένα νομοσχέδια, η σύμφωνη γνώμη του Bundesrat είναι υποχρεωτική προϋπόθεση. Σε αυτά περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, οι πράξεις που αφορούν τα οικονομικά και τις διοικητικές αρμοδιότητες των Länder.

Εάν πρόκειται για νομοσχέδια κατά των οποίων το Bundesrat μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις, το Bundestag μπορεί να θέσει σε ισχύ μια πράξη, ακόμη και αν δεν επιτευχθεί συμφωνία στην Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Ωστόσο, κάτι τέτοιο απαιτεί μια ακόμη ψηφοφορία, στην οποία το Bundestag εγκρίνει το νομοσχέδιο με απόλυτη πλειοψηφία.

Έναρξη ισχύος

Από τη στιγμή που ένα νομοσχέδιο εγκριθεί από το Bundestag και το Bundesrat, πρέπει να περάσει από διάφορα άλλα στάδια προτού τεθεί σε ισχύ.

Η εγκριθείσα πράξη τυπώνεται πρώτα και διαβιβάζεται στον **ομοσπονδιακό Καγκελάριο** και στον **αρμόδιο ομοσπονδιακό υπουργό**, οι οποίοι την **προσυπογράφουν**.

Ο ομοσπονδιακός Πρόεδρος λαμβάνει τότε την πράξη για να την υπογράψει ως νόμο. Εξετάζει κατά πόσον η πράξη εγκρίθηκε **σύμφωνα με το Σύνταγμα** και είναι απαλλαγμένη προφανών ουσιαστών παραβιάσεων του Βασιικού Νόμου. Μετά τη διενέργεια αυτών των ελέγχων, ο ομοσπονδιακός Πρόεδρος υπογράφει την πράξη και δίνει εντολή να δημοσιευθεί στην ομοσπονδιακή Επίσημη Εφημερίδα (**Bundesgesetzblatt**).

Στο σημείο αυτό, η πράξη κυρώνεται. Εάν δεν αναφέρεται συγκεκριμένη ημερομηνία στην πράξη για την έναρξη της ισχύος της, αυτή επέρχεται τη 14η ημέρα από την ημερομηνία δημοσίευσης της Επίσημης Εφημερίδας που την περιέχει.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε τον δικτυακό τόπο της γερμανικής Βουλής (**Bundestag**).

Νομικές βάσεις δεδομένων

Στη γερμανική νομική βάση δεδομένων **JURIS**, το ομοσπονδιακό υπουργείο Δικαιοσύνης παρέχει, μεταξύ άλλων, την **ομοσπονδιακή νομοθεσία** στην επικαιροποιημένη ισχύουσα έκδοσή της. Περιλαμβάνεται το πλήρες σύνολο των προηγούμενων εκδόσεων καθώς και οι νόμοι που έχουν δημοσιευθεί, αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ.

Η βάση δεδομένων περιέχει επίσης τη **Συνθήκη ενοποίησης** και κανονισμούς σχετικά με την πρώην ΛΔΓ, οι οποίοι εξακολουθούν να ισχύουν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Η **νομοθεσία των ομοσπονδιακών κρατιδίων** (Länder) είναι πλήρης και επικαιροποιημένη.

Ορισμένα νομοθετήματα είναι διαθέσιμα και στην αγγλική γλώσσα, όπως για παράδειγμα:

ο **Αστικός Κώδικας**(BGB),

ο **Ποινικός Κώδικας**(StGB)

τμήματα του **Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα** (EGBGB).

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων **δεν παρέχεται δωρεάν**.

Δύο νομικές βάσεις δεδομένων οι οποίες περιέχουν το σύνολο σχεδόν της ισχύουσας ομοσπονδιακής νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών διαταγμάτων) παρέχονται στους ενδιαφερόμενους πολίτες δωρεάν στον δικτυακό τόπο της **Gesetze im Internet** και από το

ομοσπονδιακό υπουργείο Δικαιοσύνης. Αμφότερες οι βάσεις δεδομένων παρέχονται από το ομοσπονδιακό υπουργείο Δικαιοσύνης μαζί με τη Juris GmbH.

Επιπλέον, το ομοσπονδιακό υπουργείο Εσωτερικών –σε συνεργασία με τη Juris GmbH– δημιούργησε μια βάση δεδομένων για τη δημοσίευση των ομοσπονδιακών κανονισμών

Σχετικοί σύνδεσμοι

Γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση

Δημοσίευση ομοσπονδιακών κανονισμών

Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα

Ποινικός Κώδικας

Αστικός Κώδικας

Bundestag

Όργανα

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/02/2013

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.